

Slovensko sociološko društvo
Kardeljeva ploščad 5
SI-1000 Ljubljana
e: tajnistvo@sociolosko-drustvo.si
www.sociolosko-drustvo.si

ZNANOST IN DRUŽBE PRIHODNOSTI

NAJAVA SOCIOLOŠKEGA SREČANJA 2019
BLED, 18. – 19. OKTOBER 2019

V zadnjem desetletju se vrstijo razprave o hitrem znanstvenem razvoju in njegovih posledicah za življenje ljudi. Kot že velikokrat v zgodovini, znanstveni in tehnološki napredek ter z njima povezane spremembe povzročajo na eni strani visoka pričakovanja in vizionarske vpogleda, na drugi strani pa veliko negotovost in zaskrbljenost.

Donedavno je veljala močna **zaveza znanosti k izboljšanju družbe**. Razsvetljenski ideali so velevali, da bo v boljši družbi bolje vsem posameznikom in posameznicam. Že dolgo pa je razvidno, da so bili potenciali tehnološkega razvoja, ki bi jih lahko uporabili za radikalne izboljšave življenjskih in delovnih pogojev, uporabljeni predvsem za akumulacijo kapitala v razmerah neoliberalne globalne ekonomske ureditve.

Novejše analize v različnih naravoslovnih znanostih kažejo, da znanstveni razvoj sledi epistemološkemu individualizmu in obljublja izboljšanje posameznih življenj – izboljšanje zdravja, učinkovitosti in mladosti (le nekaterih) posameznic in posameznikov. Ta cilj je radikalno oddaljen od humanistične obljube boljše družbe in je skladen z neoliberalno ideologijo ter atomizacijo družbe. Kritiki samozadostnosti odlično financirane NBIC skupine znanosti (bioinženiringa, nanotehnologije, informacijskih znanosti in kognitivnih raziskav) zahtevajo refleksijo motivov in posledic epistemološkega znanstvenega obrata. Mikavno obljubo preseganja biologije kot usode, ki uspešno odgovarja na človekov strah pred staranjem in smrtjo, želijo umestiti v družbeni in vrednostni okvir.

Na letošnjem srečanju bomo razpravljali **o vlogi in nalogi znanosti danes, o umeščenosti znanstvenega razvoja v družbo**, v kateri iščemo odgovore na številne probleme in izzive:

Slovensko sociološko društvo

Kardeljeva ploščad 5

SI-1000 Ljubljana

e: tajnistvo@sociolosko-drustvo.si

www.sociolosko-drustvo.si

ekonomske neenakosti in naraščajoča tveganja vse večjega števila delavk in delavcev; politične, kulturne in verske napetosti in spopadi; redefiniranje spolnih vlog, ureditev zasebnih življenj ter nove reproduktivne tehnologije; posledice demografskih sprememb med katerimi so najpomembnejši staranje zahodnih družb in migracije; tehnološka revolucija v proizvodnji hrane itd.

Med ugledne družboslovce, ki pomagajo razumeti odnose med znanstvenim razvojem in prihodnostjo človeškosti, zagotovo sodi tudi **prof. Steve Fuller** iz Univerze v Warwicku, Združeno kraljestvo, avtor *Humanity 2.0: What it Means to be Human Past, Present and Future*, ki bo imel na letošnjem srečanju **plenarno predavanje**.

V okviru različnih sekcij bomo spregovorili o sodobnih epistemoloških in metodoloških dilemah in prebojih – o razmerah in posledicah avtomatizacije in uporabe novih IK tehnologij na delo in zasebna življenja, o post-družbenih odnosih in o pričakovanjih, o katerih govori sociologija prihodnosti. Želimo spregovoriti o **premikajočih se mejah človeškosti** – tega, kar razumemo kot človeško glede naših telesnih in mentalnih funkcij, našega odnosa do strojev, ter definicije človeškega delovanja in na znanstvenih dognanjih utemeljenega razvoja družbe.

Menimo, da tematika letošnjega srečanja zahteva **večdisciplinarno razpravo**, ki presega dva ekstremna videnja odnosa sodobne znanosti in družbe: na eni strani naivno navdušenje nad novim, ki zanemara politično in ekonomsko interesno vpetost znanosti, na drugi strani pa kataklizmična predvidevanja, utemeljena na tehnološkem determinizmu in teorijah zarote, ki podcenjujejo sposobnosti ljudi za humanizacijo tehnološkega napredka. Na srečanje bomo povabili znanstvenice in znanstvenike iz različnih področij ter druge sogovornike in sogovornice – umetnike_ce, gospodarstvenike_ce, novinarje_ke.

V letu, v katerem **Univerza v Ljubljani** – najstarejša in največja univerza na Slovenskem – **slavi 100. obletnico delovanja**, nameravamo del srečanja posvetiti razpravi o vidnosti in sodelovanju družboslovja, humanistike, naravoslovja, tehnike in umetnosti na UL.

Načrtujemo tudi mednarodni dogodek, ki bo predhodil letnemu srečanju SSD, posvečen **razpravi o položaju in vlogi znanosti v regiji** ter pomenu in prihodnosti sodelovanja socioloških društev šestih držav. Dogodka se bodo udeležile kolegice in kolegi iz socioloških društev Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Severne Makedonije, Črne gore in Slovenije.

Veseli bomo, če s svojimi **prispevki in prisotnostjo** pomagate oblikovati in realizirati še eno zanimivo srečanje Slovenskega sociološkega društva.

Aleksandra Kanjuo Mrčela

Predsednica Slovenskega sociološkega društva